

Belgenamêyên pêwendar bi nivîsta yekem ve

1. Cihê navçeyê Barzan li ser neqşa Iraqê de
2. Neqşeyê rûnkirîyî Raperînê

Belgenamêyên pêwendar bi nivîsta duwem ve

Belgeyên Giring

Ev belgehan hanê bi belgehan pêla 1943 - 1945 ve têtin biderkevtin, yê ku Barzanî ew di çenteyekî taybetî de dabûn bihilgirtin. Wî ji min re date bigotin, ku wî hemû belgeyên wê serdemê bi baştir ve dabûn bihilgirtin; lêbelê hinek ji wan ji bona nava rûbarê Aras hatin bikevtin, gava ku ew ji bona nava xakê Sovyêtê hatin biperandin.

Xerîkbûm, ewendî bi min ve bête bikirin, ku ez layê nehîniyî van belgeyan bidim birûnkirin; lêbelê hinek ji wan jî bi nezanîn ve têtin bihiştin; jiber ku piraniya wanên agehdarbûn^{ên} koça dawî dane bikirin û yê kêmên mayî jî di vê dema hanê dest^{ên} bi wan ve nayête bigihandin. + yî

Ez zor sipasî birêzî wan kesan dibim, ji yê ku ew dikarin di vî barê hanê de yarmetîya min bidin bikirin.

1. Belgeyê Yekem

Nameya Olî Beg ji bona Mela Mustefa

(Ev nameya hanê li seretayê sala 1944 de hatîye binivîsandin).

2. Belgeyê Duwem

Nameya Seyid Ezîz ji bona kak Izet di 2. 4. 1944 de

3. Belgeyê Sêyem

Nameya Emîn Rewanduzî ye. Ev nameya hanê li paş de hatîye binivîsandin, gava ku ew li (Efsere Pêwendîya) navçeyê Rewanduz hatîye biderkirin. Mîna ku li nameya Seyid Ezîz de tete biderkevtin, ya ku ew ji bona (Ezet) di 2. 4. 1944 de hatîye binardin, ku fermana derkirina Emîn Zekî Rewaduzî û Seyid Ezîz di wê mêjûwa hanê de hatîye bikirin. Ji bona min nehatîye bisaxkirin, ku ev nameya hanê ya kê bû; lê bêgûman ev nameya hanê ya yekekî ji Efsere Welatperwerbûn û di namê de agehdariyên wird têtin biderkevtin. Wetov tete bidiyarkirin, mîna ku di navroka namê de tete biderkevtin, ku ew li seretayê sala 1945 de hatîye binivîsandin.

Izet

Belge jimare (1)

Bo seadetî Mela Mustefa Muşeref bî
Ey nura çavên min!

Ev ro li Mêrgesor de Yunis Efendî Çavdêrê Rê û Ban çavên min pê hatin bikevtin, yê ku ew ji bona destpêkîna Qişlan hatibû bihatin. Yek qişle li Mezne, yek ew Rebîe li pişt xanîyê Mudîrîyê de û yek qişle jî li Çama de, yek jî li Şêrwan de, yek jî li Rêzan de, yek jî li Şander de û yek jî li ser pira Xelan de ligel mekteba Barzan de ligel Xestexana Mêrgesor de hatibû bihatin. Min li te ferman ji bona çar qişlan dabû biwergirtin û êsta jî fermanê li min bide biagehdarîkirin.

Qişla Şêrewan û qişla Mêrgesor di nava destên Rê û Ban de têtin bidîtin.

Êtir xweşîya te
Olî Beg Seîd Beg

- 4 -

Belgeyê Jimare (2)

Rawanduz di 2. 4. 1944 de
Giyanekem Kake Ezet! → 1zet
Rojbaş!

Li paş çavmaçkirinê de hêvîdarim, ku tendurstîya te bi baş ve tete biderkevtin.
Li pêş çend rojan de min nameyek ligel Feqe Hesên de date binardîn, bi serûştî ve bi destên te ve hatîye bigihandin.

1zet

Kak (Ezet) Pêş çend rojan, ango paş gerandina Wezîrê Navxwe ferman hate bidan, ku Emîn Rewanduzî bête bivegerandîn û donê Emîn Rewanduzî bi rê ve hate bikevtin.

Di vê rojê de min birûskek date biwergirtin u ew dide bigotin, jiber ku erkên Emîn Rewanduzî û Seyid Ezîz hatine bidawîkirin, divê Emîn Rewanduzî dest li cî de bi Yekanîya xwe ve bête bigihandin û Seyid Ezîz jî divê bi Dewra Muwehed ve bête bigihandin. Dibe ku ez îro yanjî sibehê ji bona Mêrgesor bêtîm biçûyîn, da ku ez tiştên xwe bidim bianîn û ez ji bona Begdadê bêtîm biçûyîn.

Ez ji bona Rewanduz hatibûm bihatin, da ku ez ji lere de ji bona Sîdekan bêtîm biçûyîn û Mehmud Beg ligel xwe de ji bona Barzan bidim bianîn. Lêbelê wetov hate bidiyarkirin, ku ev nikarîbû bihata bikirin, ku ez biçim; çunko bi zor lez ve daxwaza gihandina min ji bona Dewra Muwehed hate bikirin.

Ez nizamim, ku hûn di çî zînetê de têtin bidîtin. Heger ku Xwedê bê erê, dê hûn bi serkevtî ve bêtin biderkevtin.

Bira ez zor hêvîdikim, ku tu rewşên xwe zû zû ji bona min bide binivîsandin. Çavên kak Mustefa maçdikim. Ez nizamim, ku ew vegeryaye yan jî na. Kaxezan ji bona min di rêya Dewreya Muwehedê Esliheyî Xefîfe de bide binivîsandin.

Birayê te
Seyid Ezîz

Belgeyê jimare (3)

Bira giyanê hemûman!

Ya Xuwa her Xweşbin, li we em bidûrkevtine; lêbelê dilê me her gav weku perwane li dora we de tête bisûrandin. Xewnan bi evîndariya we ve didin bidîtin. Hemû demekê bi bîra wan demjimarane ve têtin bikevtin, ji yên ku me ew li nêzîka we de ji xwe re didatin birabuhurandin, bext bes û bi tenha ve ew ewende demjimar ji bona me date bibexşînkirin. Xwezî bêtir bi nesîbê me ve bihata bikirin; dê çend xweştir bihate bikirin. Xwedê merde. Kake Gewregîyan! Li wê roja vegerandina xwe de çi karekî divakîrî me date bikirin, me mil nedaye bikêçkirin û em hêvîdarin, ku dê em mil nedin bikêçkirin û dê em her û her ber bi pêş ve bêtin biçûyîn.

Nûçeyên meyî êsta evin: Nuri Paşa û Macid li hemû heremên Kurdistanê de hatin bigerandin. Li hemû cîhekî de ji bal Eşraf û Xelkê de kaxezên nivîsandî ji bona daxwazên Kurd hatin bipêşkeşkirin. Weha me di nava van nêzîkan de didate bidîtin, ku dê hemû pirsên me bêtin biçarekirin; lêbelê ew li Begdadê de tûsî bergîrî bûn. Hin ji Bedxuwahanê Ereb ji bona newergîna daxwazên Kurd li dora Pêşpartvan dane bigirtin û Nuri Paşa bi neçarî xwevekişandinê ve dane bikirin û li jêr serokîtiya Hemdî El-Paçeçî de serdarî hate bipêkhatin. Li beramberî pirsê Kurd Tehsîn Elî, Salih Cebir û Mustafa Elî Omer ji bona meydanê hatine biderkevtin; lêbelê ev kar û barên hanê bi demî ve ji bona rawestandina Berhelestan têtin biderkevtin. Weha ez didim bibawerîkirin, ku pirsê Kurd nabe di ser guhan re bête biavêtin û hegerjî ew di ser guhan re bête biavêtin, divê em meydanê jê re nedin bidan. Pêşpartvan ji bona cîhangeriya Emerîka tête biçûyîn. Civata Pêşpartinê ji Nuri Seîd Paşa û Civata Pîremerdan hatiya bipêkhatin û ew serpereşîya serdarîyê didin bikirin.

Canê min. Carcaran me li rewşên xwe de bidin biagehdarîkirin. Ji bona her fermaneke we em likarin. Nivîsandin bi hev re bi nivê dîtinê ve têtin biderkevtin. Divê hûn me nedin bijîbîrakirin, dema jîbîrîkirinê bigir nema têtê bidîtin. Ji bona piştgirtina daxwazên Kurd çi bi pêwistî ve bête biderkevtin, nabe bi dirêxî ve bête biderkevtin. Bifermon, çi bi dev yanjî bi nivîsandî ve bifermon, Dostan kêr nekirin, da ku dem neyête biderbaskirin.

Mêcer Espênk ji bona rojekê ji bona êre hate bihatin û ew ji bona panzdeh rojan ji bona serdana Misrê hate biçûyîn. Pirsê Mehmed Beg û Puşo ji bona carekirina wêna bifermon, ku êtir careke din ev rengên hanê ji dan û sitendinê hîç û pûçî weton meyêtin bidubarekirin. Hemû Heval bi rêz ve destên we digveşin. Silavên meyî dilsozî ji bona hemû birayên meyî xweşevist bidin bipêşkeşkirin. Xwedo her xweşbin.

Emîn Rewaduzî ^{xeberên} Li paş bi dawîanîna kaxeza min de ji Begdadê de ev (xebera) xuwarê hatin bihatin: Daxwazên Kurd divê li hemû layekî de bi birûsk ve bêtin bipêşkeşkirin û wêneyekî ji wan ji bona Civata Pêşpartinê, Serokê Wizaretê û Balozvanê Birîtanya bête binardin. Ji bona bi cînanîna vê daxwaza hanê her tiştêkî pêwist divê bête bikirin.

x^c
x^s
x^r

[Handwritten scribble]

S
xⁿ

v
x

Cînanîna

Ezet

Xwedîyê vê nameya hanê bi Serheng Emîn Rewaduzî ve tête biderkevtin. Bêgûman di demekê de ev dayite binivîsandin, gava ku ew ji Efserê Pêwendîya Navçeyê Rewaduz hatiye biderkirin. Mîna ku li nameya Seyid Ezîz de tête biderkevtin ya ku wî ew di 2. 4. 1944 de ji bona (Ezet) dayite binardin, ku fermana kişandina Emîn Zekî Rewaduzî û Seyid Ezîz di wê rojê de hatiye bidecûn ^{bidercûn} Ji bona min nehatiye bisaxkirin, kê ev nameya hanê dayite binardin; lêbelê bêgûman ew ji bal yekekî ji Efserên Welatperwer de hatiye binardin. Di vê nameya hanê de zanyariyên zor wird têtê têtin biderkevtin, mîna ku di navroka wê de tête biderkevtin. Dibe, ku ev nameya hanê li seretaya sala 1945 de hatibe binivîsandin.

Belgeyê jimare (4)

Rûdan li vê derê de wetov têtin bidîtin:

1. Biryara dawî hafîye bidan, ku di 31 avadrê de ango di pêşîya buharê de hêrîşekî li ser we de bidin bikin, ku vê carê we bi carekê ve bidin binabûdîkirin. Evaya bi biryareke bêveger ve tete biderkevtin û hîç tede tu dudilî nayête biderkevtin.

Heger çî kesekî yanî çî serdarîyekî jî ji we re bide bigotin, ku ev peyva hanê bi rastî ve nayête biderkevtin, ew derew dikan. Ew dixwazin, we bi derewan û sergirêdanê ve bi binvedanê ve tanî buharê bidin bixapandin û birawestandin û ew li zivistanê de bi bînvedan ve bêtin bidanîştin û hîçnekin û ew di buharê de, gava ku dunya hinekî tete bixweşkirin, bi carekê ve hêrîşekê ji bona ser we hemûyan bidin bikin û we hemûyan bidin binabûdîkirin.

Hêrşeke li sê layan de dide bidestpêkirin û herwehaji li sê layan jî de hêrîşî li ser herema we de didin bikin.

Li aliyê Biradost ve hêrîşî ji bona ser Mehmud Begê Xelîfe Semed didin bikin. Li aliyê Akra, Emadiyê û Dihokê de hêrîşê ji bona ser Mehmud Begê Zêbarî, Seîd Axayê Doskî û kesên terefdarên dinî we de de bidin bikin. Li paş de de ew li layê Rewanduz de, li layê Biradost de, li layê Emadiyê û Musilê de hêrîsê li ser we de bidin bikin.

Vê carê birayrên zor bed ji bona we dane bidan, ku hîç nema tete bikin, ku ew waz li we de bidin bianîn û herwehaji li we de hîç nayêtin bibuhurandin.

Sipahê Iraqê ji çar leşkeran ji bona du leşkeran dane bikêmkirin. Navê yekê bi leşkerê çiyayî ve û navê ya duwem bi leşkerê biyaban ve dane bidanîn. Li sipah kêmkirin bû, da ku çî bi mal ve û çî bi serbazên kêmkirin ve di leşkerê çiyayî de di wî leşkerê noke de li dorhêla we de bidin bitijîkirin û tu kêmanîyên tede nedin bihiştin, tanî ku ew di buharê de bête biamadekirin. Ew tu guhpêdanê bi leşkerê biyabanê ve nadin bidan, yê ku ew li jêrî Iraqê de tete bidîtin, bi servajivêjî ve ew Serbaz Efserên wê didin bikêmkirin û lê dîr dikirin û wan ji bona leşkerê çiyayî li nik we de didin biveguhêstin û ew pê wê didin bitijîjekirin û bigir dê leşkerê jêr bête bibetalkirin. Bi xwe jî ve mîrxasîya Serbazan pir bi sikestî ve tete biderkevtin û bazdan di nava Serbazan de pir bi zor ve tete biderkevtin û Serbaz bi carekê ve hez li şer de nadin bikin. Gava ku Serbazên Ereb di leşkerê jêr de ji bona layê hungo de didin biveguhêstin, hemûyan bi destgirêdan ve didin bikin û wan li jêrçavdêriya Pasevanan, Efseran û çavdêriyeke pir xurt ve didin biveguhêstin.

Noke li gora fermana pir veşartîyî derkevtî de ew leşkerê di buharê de de hêrîşî ser we bide bikin, noke ango li noke û tanî 15 befirbarê de tîpa yek bi navê (Cafelê çar) ve li Kawlos de li parêzgeha Sulêmanyê de tete bimayîn û ew xwe li wê derê de li ser cengên çiyayî de dide bifêrkirin û ew di 15 befirbarê de di bin navê fêrkirinê de hêdî hêdî xwe ber bi we ve dide bilivandin û ew di dema nîşankirî de cihê xwe li dor û berên we de dide bigirtin. Herwehaji tîpek bi navê Cafela sê li hacî Omaran de li pişt rayet de nêzik Zînê Şêx tete bimayîn û ew jî xwe li ser cengên çiyayî de didin bifêrkirin û li paş de ew di dema nîşankirî de xwe ji bona ser we dide birakişandin. Herwehaji tîpek din jî bi navê Cafela pênc li Suwaretokê de tete bimayîn û ew xwe li dor û berên Akra û Emadiyê de didin bifêrkirin û ew di dema nîşankirî de xwe bi ser we de dide bitakişandin.

Di vê dema hanê de pir Sîxuran ji bona dor û berên we û nik we mîna Hekîm Kurê Mela Tahirê Rewanduzî, Puşo ango Mohamed Sedîq Kurê Seyid Taha, Nurî Bawêl û mînen wan pirin didin binardin. Xwe ji wan Sîxuran bidin biparastin û dermanên wan bizanibin.

Heger ku hûn dixwazin li ser Iraqê de bêtin biserkevtin û fêrkirinek baş ji bona Serbazên Iraqê de bidin bidan, divê hûn li pêş wan de ango di dema berfkevtinê û nexwş de dest bidin biweşandin û hercar layekî lê bidin bigirtin, ango ji bona nimûne divê hûn hêrîşê li ser wan serbazgelan de bidin bikin, ji yên ku ew li dor û berên Hacî Omran, Rayet de têtin bidîtin û li paş nabûkirina wan de ewca divê hûn hêrîşê ji bona ser segerên dor û berên Rewanduzê bidin bikin. Ango mebesta min tete biderkevtin, ku hûn di yekcarê de nabe ji bona ser hersê layan de bidin bihêrîşkirin; çunke de hêzên we beramberî hersê layan de bêtin bilawazîkirin. Lêbelê ku hûn hercar layekî ji xwe re bidin binemankirin, de hûnê sed der sed biserkevtineke zor baş bi destên xwe ve li ser sipah de bidin bixistin û ew de bête bişikestî û hindî ew saxbin, careke din ew bi pêrabûneke wetov ve nema pê didin birabûn. Tu mîrxasî di sipah de nayête bidîtin û ew zor bi lawaz û hîç û pû de tete biderkevtin û ew şer nade bikin. Ew bi xwe ve ew sipah tete biderkevtin, yê ku we ew dabû bidîtin û hêjî bi xerabtir ve ew tete

Amadiyê

é

- 5 -

Rayet

Amadiyê

ad

30 X

17 X

X

pac, ue

Hac

Hac

biderkevtin. Heger ku hûn dilbikin, dê hûnê wan mîna kewan di zivistanê de bidin bigirtin û hîç sipahekî yedek bêtir li nik wan de nayête bidîtin, da ku ew wî ji xwe re bidin bikaranîn.

Mîr(hac)zindankirin û sê roj pêş ji noke ew ji bona Emare ji bona girtîgehê dane binardin. Hoyê girtina wîna jiber ku ew ji bona layê we hatibû bihatin. Niha Mîr(hac)di zindanê de ye û Mustefa Xoşnaw dayite bibazdan; lêbelê zor desteyên Polisan li dû de hatine bikevtin û bi xurtî ve lê didin bigerandin. Mustefa û Bekir niha li dor û berên Koye û Ranya têtin bidîtin. Hûn etwanin êsta wan ji bona layê xwe bixwazin û kar ji serpêhatîya wan û agehdariyên wanî serbazî ji xwe re bidin bigirtin. Heger hûn bidin bifermankirin û Efserên din ji we re bidin bipêwistîkirin, piraniya me bi amade ve têtin biderkevtin, çi gava we date bifermankirin, dê em ji bona layê we bêtin bihatin.

Vaye, ew li herçê Efserekî Kurd de hinekî lê bigûman û bitirsdikeyin wan ji bona jêr didin biveguhestin û li cihê wan de Peyên Erebi didin bidanîn. Di nava van rojên hanê de bi fermanên veşartî ve û zor bi lez ve sed sed dused dused^x ji Serbazên Kurd wan ji bona jêr didin biveguhstîn û li cihê wan de Peyên Erebi didin bidanîn. Bi herawayekî ve ewende ji we re didin bigotin, ku hûn bi carekê ve divê bi hîç kesekî ve yanjî bi serdariyekê ve nedin bibawerîkirin. Heger ji we re bête bigotin, ku serdarî hîç hêrîşekê bi ser we ve nade bikirin, divê hûn pê nedin bibawerîkirin; jiber ku ew(derawan) didin bikirin.

+ - e
x m

x 2

Goya hêjakirina Kenc derbarê Mustefa û Mîr Hac zor bi xerab ve tete biderkevtin; li ber hinde de serdarî zor gupêdanê bi girtina wan dide bidan. Ev jî bi dengvedaneke pir xurt ve tete biderkevtin.

Ez ji dil û can ji we didim bihêvîdarîkirin, ku hûn pir wirya û şiyarbin. Divê ev kaxeza min bi destên mîna Puşo, Nurî Bawîl, Hekîm û mînen wan neyete bikevtin; çunko dê di paş de zînetê min zor nexweş bête biderkevtin û dê neşem xwe bidim birizgarîkirin.

Belgeyê jimare (5)

Semawe, Cangîr

di 12. 3. 1945 de

Birayê Xweştewî Kak Kovan!

Roj baş!

Li paş bi germî ve maçkirina çavên te ez hêvîdarim, ku tendurstîya we zor zor bi baş ve tête biderkevtin û hûn her bi serkevtîbin û bi serbilndbin.

K
= +e
x

Kak kovan ji mêj ve ez ji zînetî we bi bêxweberim; çunke ez piçekî dûrim û ez omêdîdikim, ger ku Xwdê xwest, dê di demeke zor kêr de emê yekdî zor bi serkevtî ve bidin bidîtin.

Kak kovan ez zînetî we noke nizanîm çilo ye û hûn di çî zînetê de têtin bijîyandin. Herweha mîna ku me dayite bibihîstin, zînetî we roj bi roj ve baştir û bi xurtir ve tête biderkevtin.

Bira heger hûn li zînetî me de didin bipirskirin, Komel her weku xwe maye û weku tu dide bizanîn. Hingo li kaxezên xwe de Merov dabûn bixwestin. Bi serûştî ve ew kaxezên hingo hemû kesekî datin bidîtin û herçî kesekî rûmet û namûs jê re tête bidîtin, bi serûştî ve ji erkê perest nayête bidawîkevtin.

Bira tu bi xwe ve dide bizanîn, ku ez çend didim bihezkin, vê jîyana noke ez tede me devjê bidim biberdan û ji bona layê we bêtim bihatin û yanjî ji bona wî layî bêtim biçûyîn.

Bes û bi tenha ve ez dixwazin bêjim, ku te jî agehdarê lê heye. Par gava hatin, ew li ser wî bingehî hatin, da ku em niha li cê xwe de bêtin bimayîn û nerin. Herg te çak agehdarê lê neyête bikirin, kak Mustafa dişêt ji bona te bi dirêjî ve bide birûnkirin.

x x

Bes û bi tenha ve hin Heval û Birader li hêre de têtin bidîtin, Edî ez nizanîm, magelo ji bona mehnan didin bigotin yanjî rast didin bigotin, ji bona çî filan nayête biçûyîn û ji bona çî em biçin, yanjî ew dibêjin, ji bona çî Cangîr nayête biçûyîn û heta Cangîr neyête biçûyîn, em jî nayêtin biçûyîn. Ev core axivtînan zor têtin bikirin. Bes û bi tenha ve jiber ku ez neşem ji bona her kesekî hoyên ji çûna xwe bi dûr û dirêjî ve bidim bigotin; jibervêjî ve ez di zîneteke pir serêş de têtin bidîtin.

m
x

Bira jiber ku ez jî bi xwe jî ve didim biremankirin û didin bixwestin, ku ez li êre de nemînîm û ji bona layekî bêtin biçûyîn.

Li ber hindî de ez zor zor hîvîdikim, ku bi ghişta vê kaxezê hanê de, mîna ku Ereb dibêjin, tu li ser ronahîya agehdariyên Mustafa de û li paş şewirdariya kak Mustafa de bide bikirin, çunke dibe ku Kak Mustafa li ber hatin û çûna wî layî bêtir agehdarî li ser hoyên mana me û nemana me li hêre de bête bidîtin. Li ber vê de ez ji te hêvîdikim, bi pê wan agehdariyên hanê de bersivêkê ji bona min bide binardin; çunke ez jî zor zor hezdîkim, ku ez jî li hêre de nemînîm û ji bona layekî din de bêtim biçûyîn. Ez zor omêd dikim, ku tu zû bersiva min bide binivîsandin; çunke ez ji bona min û dilbijandin min ev bi gelekî ve bi giring ve tête biderkevtin.

???

3. Kake, heger tu li zînetî giştî de li hêr de dide bipirskirin. Li hêre de êsta du reng dengvedan zor bi dijî hev ve têtin bidîtin:

Yekem: Dengvedanek: Dibêjin, ku dê serdarî li van nêzîkan de libuhurandineke giştî ji bona we tevan bide biderhînan û hemû tiştek dê bête bidawîkirin.

si
x
x
-
-
-
x

Duwem: Dengdanek: dibêjin, ku dê serdarî li paş demeke kurt de livandî ji bona ser we bide bikirin. Ev livandîna hanê jî bi vê şeweyê hanê ve dê bête biderkevtin, ku

Du belafok bi navê Serdarê livandinan dê ji bona herema we bêtin biavêtin. Di belafoka yekem de berêz Şêx û we bi Serhildanvan, Xwelibergirtvan, jêrêderketvan û Xwedênenas bêtin binavbidûxistin û dê ew bide bizinharkirin. Di belafoka duwem de zinharîkirina bombedarîkirina herema we dide bikirin û ew ji xelkê dide bidaxwazîkirin, ku ew xwe ji heremê bidin bidûrkirin; çunke belafok dide bigotin; jiber ku serdarîyê ji bona ser hemû rêyan ji bona çarekirina zînetî heremê nehate biserkevtin û nikarîbû bihata bikirin, ku ew rêya rast ji xwe re bidin bigirtin; jibervêjî ve serdarî tête bineçarîkirin, ku ew wan bi darê zorê ve bide biperwerdekirin.

Di heman kat jî de serdarî bi hemû karinên xwe ve û zor bi nehînî ve bi hemû rêk û pêkxistina livandinên xwe ve tête bipêrabûn.

l

Serdarî di van nêzîkan de dê xwe xwerîkî fêrkirinên serbazîyê di herema we de bide bikirin, ku ew di wan fêrkirinên serbazî de we bi neçarî şer ve bide bikirin û herwehajî wan di nava

wan fêrkirinên serbazî de dane bihewildan, da ku ew serbazgelên ingilîzî jî di nava wan fêrkirinên serbazî de bidin bibeşdarîkirin. Navê wê fêrkirina serbazîyî hanê bi navê fêrkirina serbazîyî peymanî mezin û peymanî biçûk têtê biderkevtin, mîna ku dengvedan dide bigotin. Di wê fêrkirina serbazî de leşkerê çiyayî têtê bibeşdarîkirin, yê ku ew bi leşkerê Raxib ve li parêzgeha Kerkûk û dor û berên we de têtê bidîtin. Herwehaji dengvedan didin bigotin, ku du tîpên Ingilîzî jî beşdarîya wan fêrkirinên serbazîyî didin bikirin. Hîç tu serbazgelên Ingilîzî li wê heremê de cîge li du tîpan de nayêtin bidîtin, yên ku yek ji wan li Xaneqîn de û ya din li Kerkûk de têtin bidîtin. Herdu tîp jî bi xwedan xudrû ve têtin biderkevtin. Êdî ez nizanim, heger hat û bi rastî ve ew tîpên hanê ligel leşkerê Kerkûkê de beşdarîkirina wan fêrkirinên serbazîyî dane bikirin, magelô dê hêstirên veguhestinên wan û desteyên veguhestinên wan li kûderê de ji wan re bête bigirawkirin? Bi heraweyekî ve ew dengvedanên hanê têtin biderkevtin, ku dê ew fêrkirinên serbazî bêtin bikirin. Mebesta wan jî her eveye, ku ew serbazgelên hanê ji bona ser herema we bidin birakişandin. Bi serûştî ve ew dixwazin li paş de we zor bidin bitengavkirin û xwe ber bi we ve bidin binêzîkkirin, da ku ew we bidin bineçarîkirin, ku hûn ligel wan de bidin bişerkirin.

Wehaji ez dizanim, herçende bi serûştî jî ve têtê biderkevtin, ku remana we tevan jî ji remana min bi baştir û rastir ve têtê biderkevtin, bes û bi tenha ve mîna ku ez bi başî ve didim bizanîn, ku hûn dê her û her hewlê bidin bidan, ku dê hûn xwe ji şer bidin bivegirtin û dê hûnê xwe li ser zîmeta xwe bêtin bihiştin û dê bi baştir ve bête biderkevtin, ku hûn xwe ji bona roja kêsê bidin biamadekirin. Êdî zor hêvîdikim, ku rêz û hêjabûna min ji bona berêzî hêja Mela, Şêxê Gewre û hemûyan bidin bipêşkeşkirin.

Êtir herbijî Kurd û Kurdistana gewre

Ez dibêjim, ku kaxezên weha vekirî bêtin binivîsandin, bi baş ve nayêtin biderkevtin. Şivreyek hezdike tu bide bidanîn û yan em wê bidin bidanîn, pê nivîsandin bi baştir ve têtê biderkevtin.

Birayê we Cihangîr

Min weha îro date bibihîstin (17. 3. 1945).

Sê xanên mezin ji bona teqemenî û xwarin û vexwarinê li Xelîfan de di şikevtekê û bingehêke polis de didin bihilanîn, mîna ku wan ew li Hewlêr, Rewanduz û Bile de dane bidanîn. Dê ew van xanên hanê bi lez û bez ve bi teqemenî û xwarin û vexwarinê ve di nava 15 rojên bi karên li dûhevdû de bidin bitijekirin.

Ev fêrkirina serbazî di bin navê fêrkirina serbazîyî havînê de têtê bikirin, ya ku ew neha didin bikirin. Herdu fêrkirinên dinî pêşîyî serbazîyî hebûn, ew di bin navê Fêrkirinên serbazîyî hevalbedîtiyê û dostanîyê de jiber kêmbûna di bûcê de nehatin biserkevtin. Fêrkirina serbazîyî bi navkirî ve bi navê fêrkirina serbazîyî havînê ve têtê bigotin, ku dê ew di roja 7 yanjî 8 nîsanê de bide bideştêpêkirin û dê ew di 17 nîsanê de bête bidawîkirin. Hersê tîpên leşkerê Kerkûkê jî tîpa 3, 4 û 5 dê di wê fêrkirina serbazî de bêtin bibeşdarîkirin. Dengvedan heye, ku dê du liqên Ingilîzî jî têtê bêtin bibeşdarîkirin. Ew tîpên bi navkirî ve yek ji wan xwe ber bi Rewanduz ve, ya din xwe ber bi Xelîfan de û ya din xwe ber bi Bile de didin bilivandin, ku hêjî ji wan tu armancên nîşankirî nehatine bidanîn.

Wehaji têtê bigotin, ku dibe, leşkerê yekem li jêr jî de di wê fêrkirina serbazî de bête bibeşdarîkirin.

Belgê jimare (6)

Bijî Kurd û Kurdistan
Mustefa Xoşnaw
di 18. 3. 1945 de
Zor Gewrem Paşam.

Destê xwedanê kurdan maçdikim û jêre sertewandina xwe didim bipêşkeşkirin.
Gewrem

Ligel Şêx Ubêdulah em ji bona Biradîst hatin biçûyîn û me serdana Mehmud Begê Xelîfe dane bikirin û em li ber mal û zîmeta wî de hatin bitêgihîştin. Di roja duwem de em ji vir ji bona layê Kurên Seyid Taha Efendî hatin biçûyîn.

Mehmud Beg qewil date bidan, ku li êre û paş de bi germî ve hatin û çûnê ligel Kurên Seyid Taha bide bikirin û rê bi gelaciya serdarîyê ve di navbera wan de nede bidan.

çûna me ji bona wêderê de di nava desteyên serdarîyê de deng dayite bidan. Wan ferman ji bona bingeha Polîsê Sîdek (Sîdekan) bi veguhestina malên Polsan ve datin bidan.

Me nizanîbû, hoyên neçûna berêztan çi bû? Eya Ezet ji bona çûna xwe tanî bi dawî ve hate biçûyîn?

Kaxeza Gewretan, ya ku ew sûretê kaza Macid û Birayên wî bû, me date biwergirtin. Li Sîdek çi min û çi Mehmud Beg bi gora wê namê ve me dest bi lihevkerinê û dabeşkerinê ve date bikirin.

Xeberek ji du layan min dayite bibihîstin. Layek ji Husên Axa min dayite bibihîstin, ya ku wî ew ji Diyana dayite bibihîstin û ya din min ji Efser Mohamed dayite bibihîstin, ya ku wî ew ji Kurên Seyid Taha dayite bibihîstin. Ez bi rastî ve dûrbûna rastîya wê nadim bizanîn; lêbelê min bi carekê ve şitekî weha girîng ji Mehmud Beg neda berderkirin. Xebereke jî eveye: ku Şêx Reşîd ligel Muteserif de dayite bigotin, heger ku ez Mehmud Beg ji bona berdexaletê bidim bianîn û ew tîfingên xwe jî bide biberdestkirin, eya serdarî dê lê bête bibuhurandin? Muteserif jî gofiye, belê ev dibe. Lêbelê heger dest bi livandinê ve bête bikirin, ev nema dikare bête bikirin.

Ewe nivîsandîneke kak Yunis bi navê Kotek ji bona Bende hatibû binardin, ez wê ji bona we didim binardin. Wî ligel wê jî de dused dînar dabû birêkirin. Em wan ji bona xercîya xwe li vê derê de didin bihiştin. Herwehajî wî çarsed dînar ji bona Barzan dabû binardin. Ez hêvîdarim, ku hûn min bi wergitina wan bidin biagehdarîkirin, da ku ez wî bi gihandina wan ve bidin biagehdarîkirin.

Delên, ku Muteserif divê ji bona Mezne bête bihatin; lêbelê ev nehatîye bizanîn. Ez kaxeza Wehab Axa ji bona we jî didim binardin.

Li nik me de alek heye, ya ku ew ji Surî ji me re hatîye binardin. Em wê li vê derê de li nik xwe de li mala Şêx Şadiq de didin biparastin.

Mekîneyeke nivîsandinêyî din ji bona me hatîye bihatin, ew jî nade bişkirin.

Ez hêvîdarim, ku hûn tiştên Efser Mohamed ji bona nik me bidin binardin.

Di neha de Efser Mohamed tişt ji bona Şîtne dayite bianîn; çunke Mehmud Beg nerazîbûna xwe date binîşandan.

Dê Ubeydulah hemû nûçeyên din ji bona we bide bigotin.

Mustefa

Xoşnaw

Belgeyê Jimare (7)

Ji bona birayê şêrîn û xweşevist berêz Kak Mela Mustefa Barzamî pêşkeşe.

Li dawîya pêşkeşkirina rêzdarîyên bê payîn de heger li zînetî me didin bipirskirin, sipas ji bona Xwedan em zor çakin û em çakbûna we ji Yezdanê pak didin bixwestin.

Kak can kaxeza gereman berêz Şêx Ehmed hate bigihandin û em di nivîsandinê de hatin bitêgihîştin û em pê zor dilşadbûn. Ji bona Xwedê ji bona doza me zor pir biserkevtîbin... û her wa bit.

Helgir hate xizmeta we Muqdarî....

Pêşkeşkirina Xizmeta we date bikirin.... her çende ku....

Da her yek wişeyî Cenabtan li xeyal naçêt.

Fermot hazire. Bira can tu dide bizanîn, ku miletê Kurd bi zor zorlêkirî û sitembar ve têtê biderkevtin. Divê bi hemû corekî ve em ji bona dêya welêt bidin bitêkoşînîkirin û mîna bi birêzbûna we xwe jî ve dide bizanîn, bi hemû barî ve em ji bona têkoşînê amade û likarin.

Em destê destgivaştin û niyazîya xwe ji bona birêzî bilind hêja Şêx heye û silavan li kak M, E, H û yên din de dikin. Êtir te bi Yezdanê pak ve didin bisipartin.

Birayê we Sulêman, Birayê we Mohamed Kakexan, Birayê we Elî Xirşîd Axa, Birayê we Xidir Ehmed Paşa, Birayê we Sulêman Hacı û Birayê we Elî Mehmud Kakexan

3. 1945

Gewrem Serokê bala destên te maçdikim

Zor xizmeta we didim bixwestin; lêbelê ez nehatim biserkevtin, jiber ku....Ji bona her karekî ez rawestiyame. Xakê jêr kevşa berêz Şêx maçdikim û zor silav û nîyazîyan ji bona hêja kak M. E. H heye.

Canê min gelek agehdarbin agehdarbin...Di vê beynê de ez du carî ji bona hatime biçûyîn.

Hemû min dîtin... Bi gorîyî we bim

Xizmetkartan

H.

Yê ku ev nama hanê dayite bimorkirin, bi yekekî ve ji Axên Dizeyan ve têtê biderkevtin; lêbelê yê li xwar de bi şevre ve têtê biderkevtin

Têbînî li Barzan Mela Xalid Mortekeyî de:

H bi navê Mamosta Mela Xalidê Mortekeyî ve têtê biderkevtin, yê ku di dema xwe de wî ev nameya hanê bidestên xwe ve ji bona Axên Dizeyî dabû binivîsandin û li paş de di perawêza wêna de têbînîya xwe ji bona Barzanîyê nemir dabû binivîsandin û navnîşana M. H. li ser de dabû bidanîn.

Ev bi destê nivîsandina bavê min ve têtê biderkevtin û wî bi dehan car ji bona me li ser de ji bona me dayite bivegerandin; çunke li katî sundxwarina Axên Dizeyî de ji bona Barzanîyê nemir bavên min bi Cigerê Barzanî ve dihate biderkevtin û wî Axên Dizeyî didane bisûndan. Herwehaj Musin Dizeyî jî piştgirtina vê dide bigirtin.

Musin

Belge jimare (8)

Nameyeke bi telefonê ve bi jamara 257 de di 26. 4. 1945 de

JI bona Qayimqamê Zîbarê re

Qanûna lêbuhurandina gîstî ji bona Barzanîyan jimare 18 di sala 1945 de, mîna ku têtê bidîtin:

Benda yekem: Bi mafeyê Patîşah de têtê biderkevtin, ku ew lêbuhurandina gîstî ji bona Barzanîyan û her kesekî din beşdarî di tawankariyan de tanî mêtûwa 22 reşmeha sala 1944 de dabin bikirin, cîgeh ji wan tawanên ji layên kesên ser bi hêzê dewletêyî çekdar ve û ew karmendên din têtin biderkevtin, ji yê ku bi pê qanûnên taybetî ve bi pê şûnên wan ve hatine bisizadan.

Benda duwem: Ev lêbuhurandina hanê mafeyê wanî xweyîti ji tawankariyên bi navkirî ve nade bivegerandin, yê ku ew li benda yekem de hatiye biaxivtin.

Benda sêyem: Ev qanûna hanê ji roja belavkirina wê de di rojnama mîrî de têtê biçîhatin.

Benda pênc: divê li ser wîzareta navxweyî, dadwerî û liberxwedanê de vê qanûna hanê bidin bicîanîn.

Belge jimara (9)

6. 1945

Mahir, Berwarî Bala

Pêşewayê mezin berêz Şêx Mustefa Barzanîyî hêja

Li dawîya pêşkeşkirina hêjabûna me de ji Xwedanê barî didin bidaxwazîkirin, ku hûn her di serkevtin û bextewerîya we de dibin.

Mîrzayê min: Şahzade Mîyan Xatûna pêsîpartî li ser Mîrê desteyê Yezîdîyan de û Serokê her berzî wan û wehajî ji bal Ebdulah Axa Şerfkanî rû lê nam, ku ez bi hoyê pêwendî ligel we de bibim û wan ji min datin bixwestin, ku ez ji bona layê te bêm; lêbelê, çunke çavdêrî ji bal li layê mîrî de pir bi tund ve tete biderkevtin, min bi baş ve nedate bizanîn, ku ez ji bona layê we bêtim bihatin. Bes û bi tenha ve min bi vê nameya hanê ve date bibeskirin. Ez hêvîdarim, ku dê hûnê vê bi pesendî ve bidin bidîtin û ev jî bi daxwazên wan ve têtin biderkevtin:

Şahzade Xatûn dide bihezkevin, ku tu Bawerpêkîrekî xwe ji bona layê wê ji bona pêwendî û têkgehiştin bide binardin, Jiber ku ew xwe bi hoyê Afret û temenê xweyî zor ve netuwani bi xwe ve pêwendî ligel we de bide bikin. Heger we date bixwestin, ew dituwane Bawerpêkîrekî xwe ji bona nik we bide binardin.

Herwehaji Ebdula Axa jî pêxweşe, ku name û pêwendî di nava we de hebin. Ew dibêje; ez hêvîdarim, ku dê ew yekek ji dilszên xweyî taybetî bide bidanîn û min bi xizmetkarê xwe bide bizanîn, ta ku ez bikaribim li ser bîr û baweriyên wî de bêtim biagehdarîkirin. Ew jî tika xwe bi tikel tika Mîyan Xatûn ve dide bipêvekirin, da ku pêwendî ligel wê de di hergav de jiber giringbûna payebûna Şahzadeya bi navkirî ve di nava destê xwe de bête bikin; jiber ku ew destê hanê bi dilsoztirî Kurd ve tete biderkevtin. Heger ku te yek ji bona layê Şahzade Xatûn date binardin, tikayê, ku ew bi hoyê Xizmên Ebdulah Axa ve bête bikin, yanî ku hûn yekekî rastî xwe ji bona Laleş şûna Aramgeha Şêx Adî bi hoyê Baba çawêş bidin binardin, yê ku ew hemîşe li Laleş de tete bidîtin. Êtir her bijî Gerekem.

Xizmetkarê we

Enwer Şêx Tahir Berwarî

Bîra minî taybetî:

Ez bi pêwistî ve didim bizanîn, ku arezûwa Mîyan Xatûn bête bicîanîn; jiber payebûna berzî wêyî ayînî û dunyayî berz di nava desteyê Yezîdîyan de tete biderkevtin, yên ku serjimara wan bêtir ji 600 000 keş ve di cîhanê de tete biderkevtin û tu kes jî di nava wan de berberîya mîyan Xatûn di nava wan de nade bikin. Herwehaji tundkirina pêwendî û dostanîyê ligel Ebdula Axa Şerfkanî de ji ber azatî, piyawetî û payebûna wî nayî berz bi birinbûneke mezin ve tete biderkevtin. Hûn jî bêgûman bi dost û destpewendiyên wetov ve têtin bipewistîkirin. Xwedayê Gewre di armancên weyî gewre de yarmetîya we bide bikin û ew we bi pişt û pena Kurdistanê zorlêkirî ve bide bikin.

Xwezîya minî taybetî

Ez zor hezdikim, ku ez ji bona nik we bêm, tanî ku belkî ez bi henek armac û xwezîyên xwe ve bêtim bigihandin, yên ku di wan de hîç mebesteke minî taybetî nayete bidîtin; lêbelê belkî di wan de awatên meyî neştîmanî û netewî têtin biderkevtin, ji yên ku eve çêdîn salin bi pê ve xerîkim û ji demeke dirêj ve bi pê ve nasyarim. Bi giringî ve tete biderkevtin, ku tu ji me re bide bixuyanîkirin, magelo siyaseta Biritanî rêya vê dide bidan, ku Rewşenbirên mîna min dikarin ji bona nik we bêtin bihatin?

Gewreyê Bberzim.

Navnivîsandin

Belge jimara (10)

Amêdî, di 12. 7. 1945 de *Mustefayê*
Hêjayê Pêşewayê gewre Mela musefayê berêz
Paş silav û rêzên bê payan

Heger hûn ji bona me didin bipirskirin, sipas ji bona Xwedan em saxin û kêşa me jî pê hate bikotayîkirin. Ez esta li Amêdîyê de me û îro ez xerîkim, ku ez ji bona Berwarî herim biçûyîn û çavdêrîya fermana we bidim bikirin. Çunke, min date bizanîn, ku dê hûnê jî bona layê me bêtin bihatin; jibervêjî ve min navê ku hemû tiştêkî bidin binivîsandin, tanî birêzbûna we bête bihatin. Heger ku hûn ji bona navçe hatin bihatin, agehdarî min bide bikirin, ta ku ez ji bona nik we bêtin bihatin, da ku ez li hemû tiştêkî de bêtin biagehdarîkirin û hûn jî piştê bi me ve bidin bibestandin; çunke, em weku xelkên tir nayêtin biditin. Paş roj jî dê hemû şit bête bieşkerekirin û dê hûnê tede bêtin bigihandin, ku em çend dilsozin û em weku Seîd Axa û xelkên din nînîn.

Li kotayî de ez çavdêrîya welamê te bi pele didim bikirin. Destê hêjabûna Şêx Ehmed maçdikim û silavan li hemû Biraderan de dikim.
Ehmed Hacî Reşîd Berwarî

X^c
-
X^c

X^c
X^c

Belgheyê jimare (11)

Hêjayî Mela Mustefa Barzanîyê berêz

Nameya te min wergirt û ez tede gihiştim. Serdarî bi pê wê desthilatîya qanûna ve, ya ku ew pê hatîyê bidan, dide bixwestin, ku hêmenî û asayîşê bide biparastin û ew wan nakokîyan bide biçarekirin, yên ku ew didin birûdan. Jiber ku ew kêşê Mizûrî û Birîvkan mafeyê giştî jî bi ber xwe ve dide bixistin, Jîbervêjî ve serdarî hemîşê tete bixerîkkirin, ku ew wê kêşê bide biçarekirin; lêbelê rakirina Endul Ezîz hacî Melo nehîst, ku teqelake bête biserkevtin û ew bi hoyê şûnkevtina wî ve hate bikirin. Jîbervêjî ve li ser ^xwê bi pêwîst ve tete biderkevtin, ku hûn amojgarîya wî bidin bikirin, ku ew xwe bi deste ve bide bidan. Ewsa serdarî wan desthilatan dide bikaranîn, ji yên ku ew ji wan jî bona hîç kesekî nayête bidakevtin. Wê çaxê ew temaşeyî wê kêşa hanê bi pê qanûna kêşeya Eşîran ve dide bikirin, ku ev jî di rêya civateke navcîtiyê de tete bikirin, ya ku herdu la jî pê hatine birûniştin.

Ebdul?

x 5

Lêbelê pêrabûnên din hemû dê bi bê sûd ve bêtin biderkevtin û ew bi tu çakîyê û qencîyê ve nayêtin bigihandin, ji yên ku serdarî dide bixwestin. Herwehajî serdarî dide bixwestin, ku Hejar, Jin û Menal ^xtûşî tu azaran nebin. Jîbervêjî ve em daxwazê li we de didin bikirin, ku hûn van layên hanê ^xbi bayix ve bidin bikirin û amojkarîya Tawanbaran bidin bikirin, ku ew xwe ji bona nava destên serdarîyê bidin biberdestkirin, tanî ku dadwerîya rêya xwe bide biwergirtin. Herweha em daxwazê li we didin bikirin, ku hûn jî bona navçeya xwe bêtin bivegerandin û Peyên çekdarên xwe ji hevdû bidin bibelakirin. Bi vî karê hanê hûn didin biderxistin, ku hûn çakxwazin û ji bona serdarîyê dilsozin. Etir silav ji bona we.

x 5

Navnîşan
Muteserîyê Musilê

F

Musil, di 2 tebaxa 1945 de.

Belgê jimare (12)

Dam û destgeha Rawêjkarê Siyasîyê hêzên Ingilîzan

Navçeyê Bakurê Iraq - Musil

Jjimare 2/15/528

Roja 3 tebaxa sala 1945 de

Hêjayê Mela Mustefafayê berêz

Li dawîya silavan de

Nameya teyî roja 1. 8. 1945 min date biwergirtin, ya ku ew bi bersiva nameya min ve dihate biderkevtin, ya ku min ew di 29. 7. 1945 de ji bona we dabû binivîsandin. Wa diyare, ku tu navê ji bona Musilê bête bihatin, da ku çavpêkevtina te ligel min û Mutesîrif de bête bikin. Hêjayê Balyozê Ingilîzî ferman bi min ve date bidan, da ku ez te bidim biagehdarîkirin, ku kirinên te li şan de bigiran ve têtin biderkevtin. Gava tu dide bigotin, ku tu navê karekî wetov bide bikin, ku Ingilîz pê bîn teng bêtin bikin. Divê tu vî sozê hanê bide bicihanîn û waz li wan karan de bide bianîn, ji ber ku dê encamê wan bi hoyê pêrabûnên serdarîya Iraqê bi dijî te ve bête bikin.

te
e
te

eskere

Ez dixwazim bi skere ve ji bona te bidim bigotin, ku ev bi duwemîn carve tete biderkevtin, ku Balozxanê Ingilîzî te dide biagehdarîkirin. Heger ku tu surbî li ser şikandina wê peymanê de bête biderkevtin, ya ku te ew dayite bidan, nabe, ku tu êtir çavdêrîya hîç yarmetîyeke me bide bikin û di encam de tu bi xwe ve bi berpîrs ve tete biderkevtin. Min didate bihezkin, ku ez bi xwe ve vê nameya hanê bi te ve bidim biragiyandin; lêbelê çunke te nediwist, ku tu min û Mutesîf bi hev re bide bidîtin, jibevejî ve vaye, ku ez vê nameya hanê ji bona te didim binivîsandin. Her xweşbit.

s
+

Muteserif

Navnîsan
Lîftinet Kernil

Rawşkarê Siyasî li Musilê de

- 17 -

Belge jimare (13)

Wiryakirin

Ji bona Mela Mustefa Barzanî

Ev rîz bevdin rapire? Feazî

*

Bi hoyê wan kirinên te ve ji layê te û di peyên te ve di nava navça Barzan de dane bikirin, yê ku wan hêmenî û asayîşa giştî pê hatine bitêkçûyîn. Serdarîyê date bibiryarîkirin, da ku asayîş bête bivegerandin û tawan li wî navçeyê hanê de bête bihilanîn; jîbevêjî ve ew te wirya dike, ku li mawê sê rijan de divê tu xwe û tawanbarên xweyî Barzanî ji bona ber destên serdarîyê bidin bikirin. heger tu wa nede bikirin, dê wêçaxê serdarî bi pêrabûnên pêwîst ve bête birabûn û dê hûn êtir herçî li zîyana mal û can de bide birûdan, dû hûnê bi beramber ve bêtin biberpirsîyarkirin.

rojan

Navnîşan

Seid Qezaz

Muteserifê Hewlêrê

di 12. 8. 1945 de

* Bi hoyê wan kirinên ku ji layê te û peyên te ve di nava navça Barzan de hatine bikirin, --- ??

Berlin, di 5. 6. 2000

-Çapa Duwe-

Li ser Tirba Şêro

Destana Şêro

Ev perçê pêşî ji Destana Şêro ye, yê ku ew di şerê Henderîn de di sala 1966 de hatîye bikuştin.

Ez dixwazim di vê Destanê de evîndarî, bîr û bawerîya Şêro ji bona civaka wî, ji bona Kurdistanê wî bidim bidiyarkirin. Şêro yek ji wan Qehremanên Pêşmergeyên me ne, ji Mezintirîn Lehengên dîroka me ne û ji Perestirîn Lawên Kurdistanê me ne.

Ez vê Destana Şêro ji bona Pêşmergeyên Kurdistanê diyarîdîkim.

Berlin, di 8. 2. 1967 de

Li ber laşê Şêro

Ax Şêrê min!
 Ax Lawê min!
 Cerg û hinavê min.
 Vame îro li ber laşê te me.
 Ev bîst û yek sal
 her tu
 evîn û hêvîya rebena dêya xwe bû.
 Tu bû,
 hêz û hinera min.
 Tu bû
 mirêka xweşbûna jîna min.
 Îro vaye tu çû.
 Vegera te nama.

Ax Şêrê min!
 Ez û tu bi tenha xwe bûn.
 Çardeh salan,
 min tu xwedîkir,
 bi parsitîyê,
 bi rebenîyê,
 bi perîşanîyê.
 Çardeh salan
 tûrê parsê ji milên min
 nehate xwar.
 Ez û tu pê dijyan.
 Navê min,
 navê te hatin biguhertin.
 Ji Jîna Gavanê gund,